

[Jørgen Gram.]

der om muligt ønsker deres Børn undervist paa anden Maade end i den almindelige Folkeskole, og den møder ogsaa stærk Kritik fra den overvældende Del af Befolkningen, derunder et Flertal af Pædagogerne, baade de almindelige Lærere og ogsaa Skolelederne. Men Loven er jo heller ikke tænkt som en varig Foranstaltning — og vi maa jo have Børnene i Skole.

Naar det derfor nu er foreslaaet, at Loven udløber den 31. Marts, har hele Udvalget dermed tilkendegivet den rent foreløbige Karakter uden Stillingtagen til det principielle, og saa vil ogsaa jeg stemme for det foreliggende Lovforslag. Der er da intet foregrebet, heller ikke over for alle tænkelige Eventualiteter udefra. Jeg vil dog henstille til den nu igen arbejdende Kommission, at den finder frem til et Forslag, der sikrer Forældrenes almindelige Borgerrettigheder, men samtidig fjerner det Skær, der var over den hidtil gældende Ordning: at den danske Stat som saadan har Forpligtelse til at holde Tyskheden i Sønderjylland i Live. Det maa være Forældrenes Pligt — om de ønsker det; de skal, om nødvendigt, ogsaa være villige til at ofre noget ekstra for det unormale, som det er i et dansk Land at ville opdrage Børnene paa tysk og som tyskfølede.

Det har været fremme i de sidste Dage, at der muligvis kunde gives et Statstilskud til private Skoler i Fremtiden ud over det kommunale Tilskud, der er blevet ydet til Dato. Dette vilde være rimeligt, efter at der nu for nogle Aar tilbage er gennemført en Ordning, der sikrer, at Ungdomsskolernes Kaar er blevet væsentligt forbedret i Forhold til før — de vilde da blive stillet paa lige Fod med hinanden. Det synes, som om der muligvis her er en Udvej, der kunde overføres paa alle de Skoler, der her kommer i Betragtning, og som muligvis kunde tilfredsstille alle Parter.

Jeg vil endelig lige pege paa, at jeg har det Indtryk, at der i en hel Del Skoler i de sønderjyske Landsdele fra Forældre, der har haft Børn i tyske private eller kommunale Skoler, har været fremsat Ønske om at faa Børnene optaget i de almindelige danske Folkeskoler, men at disse Ønsker er blevet afvist af de danske Skolemyndigheder. Jeg finder dette meget beklageligt. De praktiske Vanskeligheder, man angiver som Grund til Afvisning, synes mig ikke at være fyldtgørende til en saadan Afvisning under de nuværende Omstændigheder, hvor Spørgsmaalet har saa stor Betydning, og det samme gælder den Begrundelse, at Flytningen falder uden for Skoleaarets Begyndelse. Jeg

ved, at Optagelse adskillige Steder har fundet Sted til disse unormale Tider, uden at der er konstateret skolemæssige Besværigheder. Jeg henstiller derfor meget indtrængende, at alle Henvendelser fra Forældre om at faa deres Børn flyttet fra tyske til danske Skoler imødekommes, selv om det er til unormal Tid, og at Skoleautoriteterne, derunder den højtærede Undervisningsminister, giver saadanne Bestræbelser den allerstærkeste Støtte i Stedet for at lægge dem Hindringer i Vejen.

Søren Olesen: Efter at det nedsatte Udvalg med den højtærede Undervisningsminister er blevet enig om de foreliggende Ændringsforslag, kan jeg anbefale, at Lovforslaget bliver vedtaget snarest. Jeg synes, det har sin Betydning, at Skolegangen bliver paabegyndt, ogsaa under Hensyn til, at Loven skal udløbe med Udgangen af Marts Maaned, idet det nemlig vil være heldigt, at man til den Tid har nogen Erfaring for, hvordan den midlertidige Ordning har virket, saaledes at man derigennem kan faa nogen Mening om, hvilke Ændringer der bør foretages, og hvilke Ting der kan bibeholdes af den nuværende midlertidige Ordning.

Hermed skal jeg anbefale Ændringsforslagene og Lovforslaget til Vedtagelse.

Undervisningsministeren (Hartling):

Jeg vil gerne takke Udvalget for dets hurtige og velvillige Behandling af Lovforslaget, og jeg vil anbefale det høje Tings Medlemmer at stemme for Indstillingen.

Vi maa jo alle være klar over, at skal den midlertidige Lov faa nogen som helst Betydning, gælder det om at faa den igennem saa hurtigt som muligt.

Herudover vil jeg gøre en Bemærkning til § 3, sidste Punktum — det nye Punktum, hvori det hedder:

„Hvis det godtgøres, at denne Ordning medfører øgede Udgifter for Kommunen, refunderes disse efter Undervisningsministerens nærmere Bestemmelse af Statskassen.“

Jeg vil gerne for Klarhedens Skyld oplyse, at skulde der paa andre Punkter, f. Eks. med Hensyn til Lederne af Særklasserne, fremkomme øgede Udgifter for Kommunerne, da er det Ministeriets Opfattelse, at ogsaa disse kan refunderes Kommunerne af Statskassen baade i Henhold til Bestemmelsen i § 3 og i øvrigt ogsaa til Bestemmelsen i § 7. Jeg synes, det er af Betydning, at dette bliver sagt netop for at faa Loven i Gang dernede.

Jeg takker ogsaa Ordføreren (Erik